

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

31 mei 2001

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR CULTUUR, MEDIA EN SPORT

Interpellatie van mevrouw Trees Merckx-Van Goey tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de verlaging van de leeftijdsgrenzen voor wielrennen en motorsporten

Vraag om uitleg van de heer Dirk Holemans tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de vraag van de steden Antwerpen en Gent over het overnemen door de Vlaamse Gemeenschap van hun financiële bijdrage voor de Vlaamse Opera

Vraag om uitleg van de heer Patrick Hostekint tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de steun van de Vlaamse Gemeenschap aan het BOIC en de Vlaamse Academie van de Sport (VLAS)

Vraag om uitleg van de heer Marino Keulen tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over het subsidiëren van het Vlaams Nationaal Jeugdverbond

Commissie voor Cultuur, Media en Sport

Donderdag 31 mei 2001

VOORZITTER : De heer Jos Stassen*– De interpellatie wordt gehouden om 09.38 uur.***Interpellatie van mevrouw Trees Merckx-Van Goey tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de verlaging van de leeftijdsgrenzen voor wielrennen en motorsporten**

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van mevrouw Merckx-Van Goey tot de heer Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de verlaging van de leeftijdsgrenzen voor wielrennen en motorsporten.

Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Mijnheer de voorzitter, ik ben blij dat deze interpellatie uiteindelijk toch is geagendeerd. Ik zal trouwens onmiddellijk ter zake komen.

Op 8 september 2000 heeft de Vlaamse regering een besluit goedgekeurd houdende de voorwaarden voor de deelneming aan wielervedstrijden en -proeven. Dit besluit moet een besluit van 26 april 1995 vervangen. In dat vorige besluit waren de leeftijdsgrenzen voor wielervedstrijden op twaalf jaar en voor wielervedstrijden op vijftien jaar vastgelegd. Beide besluiten zijn genomen in uitvoering van het decreet op het medisch verantwoord sporten. Dit decreet biedt de Vlaamse regering de mogelijkheid om bepaalde leeftijdsgrenzen op te leggen.

Het vastleggen van specifieke leeftijdsgrenzen voor het wielervedstrijden heeft in het Vlaams Parlement voor lange en soms emotionele discussies geleid. Zowel tijdens de vorige als tijdens de huidige legislatuur hebben we hierover hoorzittingen georganiseerd.

Bovendien heeft de heer Denys indertijd dienaangaande een voorstel van decreet ingediend. Uit de discussies is gebleken dat niet iedereen het eens was met de minister, die meende dat de leeftijdsgrenzen bij besluit moesten worden verlaagd. Tijdens de hoorzittingen hebben heel wat deskundigen en leden van het Vlaams Parlement hun bezorgdheid geuit om het effect dat deze maatregel op de gezondheid en op het welzijn van jongeren en kinderen zou kunnen hebben.

Ondertussen hebben we vernomen dat voormalig minister Sauwens de minimumleeftijd voor motorsporten wou verlagen. In dit opzicht vind ik dat een ernstige evaluatie van het besluit van 8 september 2000 zich opdringt.

Tijdens de voorbereidingen van de parlementaire besprekingen hebben we van het Kinderrechtencommissariaat een omstandig advies ontvangen. Het dossier bevat bovendien een advies van de Vlaamse Gezondheidsraad. Dit betekent dat we over heel wat informatie beschikken. Ik zou hier dan ook graag wat dieper op willen ingaan.

In zijn mededeling haalt voormalig minister Sauwens enkele argumenten aan om de leeftijdsverlaging te verantwoorden. Zijn eerste argument is dat de regelgeving in onze buurlanden veel soepeler is. Als gevolg hiervan trekken heel wat Vlaamse jonge wielervedstrijders naar Nederland om aan wielervedstrijden deel te nemen. In de mededeling staat bovendien dat twee Belgische verenigingen zich om die reden met een dertigtal leden bij de Koninklijke Nederlandse Wielervedunie hebben aangesloten. Een tiental jongelui zou regelmatig deelnemen aan de zogenaamde 'Rabo Dikke-Bandenraces' die in Zeeuws-Vlaanderen worden georganiseerd.

Ik vraag me af of die deelnames ondertussen zijn stopgezet.

Merckx-Van Goey

Voormalig minister Sauwens gebruikt de deelname van Vlaamse jongeren aan Nederlandse wedstrijden als argument. We hebben immers geen zicht op deze wedstrijden. We kunnen al evenmin controles uitoefenen in het belang van de gezondheid en van het welbevinden van de jongeren. Bijgevolg vraag ik me af of dit nog steeds gebeurt. Indien dit het geval is, zou de leeftijdsverlaging in Vlaanderen een maat voor niets kunnen zijn.

Een ander argument van voormalig minister Sauwens is dat de overheid in Vlaanderen geen leeftijds grenzen oplegt voor andere sporttakken. Volgens de reeds aangehaalde mededeling zou het dan ook beter zijn om de verantwoordelijkheid volledig bij de sportfederaties te leggen. Hoewel de overheid in dit geval wel minimumleeftijden kan opleggen, laat ze de uiteindelijke invulling hiervan over aan de sportfederaties. Ik vraag me af of de sportfederaties hier sedert hun responsabilisering meer aandacht aan hebben besteed. Hebben de sportfederaties zelf leeftijdsvereisten opgelegd aan hun jonge leden ?

De nieuwe regelgeving benadrukt het onderscheid tussen wielervedstrijden en wielervedstrijden. Hoeveel dit onderscheid zeker opportuun is, is hierover steeds twijfel blijven bestaan. Dit onderscheid is immers enkel opportuun indien het ook wordt nageleefd. Voor de wielervedstrijden wordt de leeftijd tenslotte tot acht jaar verlaagd. Ik veronderstel dat iedereen beseft dat dit een zeer jonge leeftijd is.

Bloso heeft de opdracht gekregen om dit onderscheid te controleren. Komt dit aandachtspunt tot uiting in de verslagen van Bloso ? Is het een punt op de checklist die Bloso hanteert ten aanzien van evenementen die door erkende organisaties worden georganiseerd ? Wordt dit onderscheid wel voldoende bewaakt ? Mijns inziens gaat het hier tenslotte om een zeer belangrijk onderscheid.

Ik zou iets dieper willen ingaan op mijn vragen over de huidige regeling. Veel hangt af van het niveau en van de waarde van de erkenning van de opleiders en van de organisaties. De opleidingsprogramma's dienen jaarlijks door de Vlaamse Trainersschool te worden goedgekeurd. Hoe zit het hier eigenlijk mee ? Hoeveel kinderen hebben zich momenteel ingeschreven voor een wielervedstrijden ?

Het hele systeem staat of valt met de goedkeuring door de Vlaamse Trainersschool van de organisaties, de programma's en de opleidingen. Heeft de Vlaamse Trainersschool hiervoor bijkomende mid-

delen ontvangen ? Kan men de dossiers inkijken ? Gaat het hier om een transparante werking ? Gaat het hier om openbare informatie ? Houdt men een register bij van de verschillende erkenningsaanvragen van programma's, organisaties en opleiders ?

De begeleiding is even belangrijk als de opleiding. Het responsabiliseren van de federaties volstaat niet. Welke steun geeft de overheid rechtstreeks of onrechtstreeks aan de ondersteuning van de kwaliteit van de opleidings- en de begeleidingsprogramma's ?

Ik wil hier ook nog even ingaan op de vragen die ik in mijn interpellatieverzoek heb gesteld. Hoeveel erkende opleiders zijn er momenteel ? Over hoeveel attesten gaat het hier ? Wie heeft die attesten toegekend ? Welke organisaties zijn door de minister erkend om wielervedstrijden te geven ?

Bij mijn weten is de KBWB geen erkende Vlaamse sportfederatie. Hoe zit het hiermee ? Het geven van deze opleidingen kan geen deel uitmaken van hun eigenlijke opdracht. Heeft de KBWB haar statuten of haar reglementen aangepast ? Is de KBWB erkend als organisatie die opleidingen en begeleidingen van wielervedstrijden en van wielervedstrijden mag verzorgen ? Heeft de minister dit geverifieerd ? Heeft men de minister een reglement ter goedkeuring voorgelegd ? Is dit reglement ook goedgekeurd ?

Ik vraag me eveneens af hoe de Vlaamse overheid de KBWB kan controleren. Aangezien deze organisatie zich niet structureel onder het Vlaamse bevoegdheidsniveau wil scharen, vraag ik me af wat het effect van onze controles is. Hoeveel vergunningen heeft de minister toegekend voor het organiseren van wielervedstrijden ? Het besluit stelt dat de minister het inrichten van een wielervedstrijden voorafgaandelijk moet vergunnen. Over hoeveel vergunningen gaat het hier ? Om deze wielervedstrijden verder te kunnen opvolgen, zou ik graag de specifieke data ontvangen.

Het hele systeem staat of valt met de controle en met het toezicht. We weten dat de wielervedstrijden een zware sport is. De omgeving van de wielervedstrijden is een gevaarlijk milieu. Doping blijft een steeds weerkerend probleem. De Vlaamse overheid draagt een zware verantwoordelijkheid ten aanzien van de betrokken kinderen en jongeren.

Wanneer worden de controles uitgevoerd ? Wie voert ze uit ? Zijn er eigenlijk al controles uitgevoerd ? Wat waren de bevindingen van de controlerende instanties ? Zijn die bevindingen bekend ?

Merckx-Van Goey

Gaat het hier om publieke informatie ? Geeft men gevolg aan de opmerkingen van Bloso ? Hoe gaat de dopingcontrole te werk ? Valt deze dopingcontrole onder de verantwoordelijkheid van Bloso of maakt ze deel uit van het gewone circuit van de dopingcontroles die worden uitgevoerd in het kader van de reglementering op het medisch verantwoord sporten ?

Mijnheer de voorzitter, ik wil het hierbij laten. Aangezien we hier nog zeer lang over zouden kunnen discussiëren, heb ik geprobeerd om op de belangrijkste en de dringendste vragen te concentreren. Ik neem aan dat we later nog de kans zullen krijgen om over een aantal andere aspecten van deze problematiek te discussiëren. Ik denk hierbij aan de bekommernissen van de ouders en aan de verschillende manieren waarop we gevolg kunnen geven aan het advies van het Kinderrechtencommissariaat.

We moeten nu het kader schetsen. Iedereen moet weten dat er een reglementering is en dat men zich daaraan dient te houden. De mensen die de reglementering niet willen respecteren, moeten ook beseffen dat er een pakkans is.

De voorzitter : De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke : Mijnheer de voorzitter, ik wil me aansluiten bij de interpellatie van mevrouw Merckx. Het gaat hier niet enkel om een verlaging van de leeftijdsgrenzen voor de wielrenners. Het gaat hier ook om de motorsporten.

Mevrouw Merckx heeft gepleit voor een evaluatie van de situatie in het wielrennen. Ik weet niet of de tijd al rijp is voor een evaluatie van de leeftijdsverlaging. Ik hoop dat het mogelijk is om nu reeds een stand van zaken te krijgen. Persoonlijk vrees ik evenwel dat het nog iets te vroeg is.

Ik wil hier nog even dieper ingaan op de eventuele leeftijdsverlaging voor de beoefenaars van de motorsport. Net zoals voor het wielrennen is gebeurd, moeten we dit in het Vlaams Parlement zorgvuldig onderzoeken. Ik heb op het terrein naar reacties gepeild. Ik heb moeten vaststellen dat de motorsportbonden er op dit vlak verschillende meningen op nahouden. Sommige bonden zijn voor een leeftijdsverlaging. Andere bonden zijn hiertegen.

Op internationaal vlak worden reeds wedstrijden voor twaalfjarigen georganiseerd. Een aantal bon-

den vindt evenwel dat aan deze wedstrijden een duidelijke classificatie en reglementering dient te worden verbonden. Voor de competitie vanaf twaalf jaar zouden andere regels moeten gelden dan voor gewone motorwedstrijden. Zo zou men in deze wedstrijden geen gewone start mogen nemen.

Ook op het medische vlak dringen een aantal vragen zich op. In de motorsport kunnen zich ernstiger traumata voordoen dan in de wielersport. Acht jaar lijkt heel wat betrokkenen dan ook zeer jong. Men mag niet vergeten dat een gemotoriseerd rijtuig sowieso meer weegt dan een fiets. Voor het besturen van een dergelijk rijtuig dient men dan ook over complexere vaardigheden te beschikken. Bovendien is de fysieke draagkracht van kinderen onvoldoende ontwikkeld. Bij een ongeval zullen de consequenties erger zijn. Ik hoef hier geen tekening bij te maken. Aangezien de motoren brandstof bevatten, kunnen de deelnemers brandwonden oplopen.

Een aantal aspecten van het geheel zijn me niet bekend. Beschikken de motorsportfederaties over een jeugdsportplan ? Het jeugd beleid binnen de motorsport is mij alleszins volledig onbekend. Hoe is dit gestructureerd ? Wie doet precies wat ? Dit zou eens op papier moeten worden gezet.

De schrijnende toestanden in de jeugdmotorcross in Wallonië zijn in reportages al aan bod gekomen. Een aantal van de problemen worden veroorzaakt door te ambitieuze ouders. Ik kan de opmerkingen van het Kinderrechtencommissariaat dan ook goed begrijpen.

Indien de minister van plan is om de leeftijdsgrens ook voor de motorsport te verlagen, moet hier zeker eerst een debat met de sector aan voorafgaan. Ik denk hierbij aan de bestaande federaties en aan de toppiloten.

We moeten een kader uitwerken binnen hetwelk de wedstrijden, de proeven en de opleidingen dienen te worden georganiseerd. De evaluatie van de praktische uitvoering van het wielersbesluit zou de basis van dit kader kunnen vormen. Ik kijk dan ook met belangstelling uit naar het antwoord van de minister op de vragen die in verband met het wielersbesluit zijn gesteld.

De voorzitter : Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Ik onderschrijf uiteraard al de opmerkingen met betrekking tot de motorsport. De scepsis die ik ten aanzien van de wielersport ervaar, is ten aanzien van de motorsport nog groter.

Merckx-Van Goey

Een leeftijdsverlaging voor de motorsport zou voorbarig zijn. Een notoir motorsporter heeft zelf verklaard dat hij zijn eigen zoontje op die leeftijd niet zou laten meerijden. Indien wetenschappers, renners en ex-renners de begeleiding en de kwaliteit van de opleiding bespreken en tot slot van hun appreciatie duidelijk stellen dat ze niet willen dat hun eigen kinderen in dit systeem stappen, kan dit gelden als een goede toetsing van de bekommernissen. Ik vind uiteraard dat de overheid die bekommernis moet overnemen.

De voorzitter : Ik wil er iedereen even aan herinneren dat we deze problematiek, zowel tijdens de vorige als tijdens de huidige legislatuur, in deze commissie steeds van nabij hebben opgevolgd.

In de loop van die besprekingen is een mening gegroeid waar het merendeel der leden zich wellicht nog steeds in kan vinden. Onder strikte, lang bediscussieerde en genuanceerde, voorwaarden moet een leeftijdsverlaging voor wielrenners kunnen. Men moet zich hierbij natuurlijk afvragen hoe dergelijke besluiten worden toegepast. De interpellatie van mevrouw Merckx draait ook rond deze vraag.

Een tweede vraag is of men de voorwaarden die voor wielrenners zijn vastgelegd zomaar voor de motorsporten kan hanteren. Hierover moet zeker nog worden gediscussieerd. Mij lijkt het belangrijk dat het Vlaams Parlement deze discussie naar zich toe zou trekken.

Minister Bert Anciaux : Mijnheer de voorzitter, de interpellatie van mevrouw Merckx biedt me de gelegenheid om me in dit dossier te verdiepen. Ik zal het eerst even over het wielrennen hebben. Mevrouw Merckx heeft immers een hele reeks concrete vragen gesteld.

Naar aanleiding van het nieuwe besluit is uitdrukkelijk gesteld dat de overheid over de correcte toepassing moet waken. Tot op heden hebben de bevoegde administratieve instanties, namelijk Bloso, de Vlaamse Trainersschool en de controle-artsen van het team Medisch Verantwoord Sporten, hun aandacht toegespitst op de inhoud van de opleidingsprogramma's, op de wedstrijdreglementen en op het afleveren van de wielboekjes.

In de nabije toekomst zullen ook controles op het terrein plaatsvinden. Voor het afleveren van de vergunningen voor de wielproeven zal Bloso een aantal zaken nagaan. Ook tijdens de wielproeven

zullen controles worden uitgevoerd. Hiervoor is in een budget van 600.000 frank voorzien.

Mevrouw Merckx heeft gevraagd hoeveel kinderen zich hebben ingeschreven voor de wielopleiding. De opleidingen voor het jaar 2001 zijn gestart op 1 april 2001. Al de aangeboden opleidingen vallen onder de coördinerende verantwoordelijkheid van de Vlaamse Wielerschool.

De eerste voorstellen om wielopleidingen te organiseren, zijn op 18 april 2001 aan Bloso bezorgd. Nadien zijn hier nog enkele voorstellen aan toegevoegd. Er is voorzien in 21 opleidingslocaties voor aspiranten en in tien locaties voor leerling-wielrenners of miniemen. De opleidingen vinden hoofdzakelijk plaats in de maanden april, mei en juni en worden in alle provincies georganiseerd.

De verantwoordelijke opleider houdt de inschrijvingen bij. Overeenkomstig artikel 6, paragraaf 5 van het besluit wordt de lijst der geslaagden pas na de opleiding aan Bloso bezorgd.

Tot op heden zijn 509 aspiranten in hun opleiding geslaagd. De meeste opleidingen voor leerling-wielrenners zijn momenteel nog aan de gang. Voorzover bekend, hebben 183 miniemen de opleiding bij de Vlaamse Wielerschool gevolgd.

Mevrouw Merckx heeft eveneens gevraagd hoeveel attesten aan erkende opleiders zijn verstrekt en door wie deze attesten zijn goedgekeurd. De erkende opleiders krijgen geen attest. Overeenkomstig artikel 6, paragraaf 3 van het besluit is Bloso verantwoordelijk voor het controleren van de wijze waarop de organisaties en hun opleiders het opleidingsprogramma uitvoeren. Bloso erkent opleiders op basis van een voordracht door een erkende organisatie.

Op dit ogenblik heeft Bloso namens de Vlaamse Wielerschool 31 opleiders en namens de KBWB 30 opleiders erkend. Deze opleiders kunnen in de volgende categorieën worden ingedeeld : zeventien licentiaten LO, waarvan vijf met een bijkomend VTS-diploma wielrennen, elf regenten LO, waarvan vier met een bijkomend VTS-diploma wielrennen, zes trainers A en 24 trainers B, waarvan tien met een bijkomende opleiding voor de begeleiding van jonge wielrenners.

Artikel 6, paragraaf 4 van het besluit bepaalt dat de opleidingsattesten van de wielrenners integraal deel uitmaken van het wielboekje. De administratie Preventieve Gezondheidszorg heeft tot op

Anciaux

heden 87 wielboekjes aan leerling-wielrenners afgeleverd.

Mevrouw Merckx heeft eveneens gevraagd hoeveel vergunningen de minister momenteel al heeft toegekend voor de inrichting van wielproeven voor acht- tot elfjarigen. Ik kan hier een zeer kort antwoord op geven. Momenteel behandelt Bloso acht vergunningsaanvragen voor wielproeven die tijdens de maand juli 2001 zouden doorgaan. Tot op heden is nog geen enkele vergunning toegekend.

Mevrouw Merckx heeft ook een vraag gesteld over de controles van Bloso op de naleving van de bepalingen inzake de wielproeven voor acht- tot elfjarigen. Bloso onderzoekt momenteel de voorliggende vergunningsaanvragen. Overeenkomstig artikel 9 van het besluit gaat het hier om een voorafgaande controle.

Zoals ik daarnet al heb aangehaald, kennen het besluit en het decreet op het medisch verantwoord sporten aan Bloso en aan de controle-artsen van de afdeling Preventieve Gezondheidszorg een aantal controlebevoegdheden toe.

De reglementen van de KBWB vermelden 1 juli 2001 als startdatum van de wielproeven. Dit betekent dat de controles op het terrein op korte termijn zullen worden opgestart. Momenteel zijn nog geen controles op het terrein uitgevoerd.

De KBWB is nog steeds geen Vlaamse erkende sportfederatie. Op basis van het decreet van 13 april 1999 worden sportfederaties door de Vlaamse Gemeenschap erkend. De controle van niet-erkende sportfederaties zal plaatsvinden binnen de wettelijke bepalingen van het besluit van 8 september 2000. Dit besluit maakt immers geen onderscheid tussen erkende en niet-erkende federaties.

Zowel Bloso als de administratie Preventieve Gezondheidszorg hebben de opdracht gekregen om de controles uit te voeren. Op 17 april 2001 heeft een overlegvergadering tussen beide administraties plaatsgevonden. Toen is afgesproken om elkaar zoveel mogelijk informatie te bezorgen. Er is tevens afgesproken om, door middel van steekproeven, gezamenlijke controles uit te voeren op de dagen van de wielproeven zelf. Op basis van het door de minister goedgekeurde wedstrijdreglement zal Bloso bovendien het parcours en het aangekondigde programma van elke wielproef vooraf controleren.

Mevrouw Merckx heeft tevens gevraagd of in de statuten en in de reglementen van de KBWB bepalingen zijn opgenomen ter bescherming van de veiligheid en de gezondheid van de wielrenners. Ze vraagt zich tevens af of deze reglementen door de minister van Sport zijn goedgekeurd.

Overeenkomstig artikel 8 van het besluit bevatten de reglementen van de KBWB bepalingen ter bescherming van de veiligheid en de gezondheid van de wielrenners. Deze reglementen zijn op 6 april 2001 goedgekeurd. Deze goedkeuring geldt tot 31 december 2001. In het najaar van 2001 zal een grondige evaluatie plaatsvinden. Dit betekent dat het doorvoeren van bijstellingen tot de mogelijkheden behoort.

De vraag welke organisaties door de minister van Sport zijn erkend om wieleropleidingen te geven, is eigenlijk al beantwoord. De KBWB en de Vlaamse Wielerschool hebben een dergelijke erkenning gekregen.

Bloso zal de opleidingen van de Vlaamse Wielerschool door middel van steekproeven controleren. De Vlaamse Trainersschool heeft de voorstellen van opleidingsprogramma's die de Vlaamse Wielerschool en de KBWB op 30 november 2000 hebben ingediend, inhoudelijk doorgelicht en voor herwerking doorgestuurd. Op 22 maart 2001 is een tweede, aangepaste versie van de voorstellen door de Vlaamse Trainersschool aanvaard. De opleidingen werden opgestart op 1 april 2001 en vonden voor de aspiranten hoofdzakelijk plaats tijdens de paasvakantie. De opleidingen worden geëvalueerd en gecoördineerd door de Vlaamse Wielerschool. Hiertoe werden alle opleiders voorafgaandelijk op 24 maart 2001 gebriefd. Een eerste evaluatie is gepland op 17 juni 2001. Bloso heeft reeds enkele controles uitgevoerd en de bevindingen waren gematigd positief. Eenvormigheid van opleidingswerkstellingen, zal moeilijk zijn. Hiervoor zal een meer doorgedreven opleiding noodzakelijk zijn. Het is de bedoeling om in het najaar met alle betrokken partijen, KBWB, VWS, het team Medisch Verantwoord Sporten, VTS, een evaluatie- en bijstellingsvergadering te beleggen.

Voor de motorsport is er een voorontwerp van besluit dat voor advies aan de Vlaamse Sportraad en de Vlaamse Gezondheidsraad werd overgemaakt. Deze adviezen zullen wellicht tijdens de tweede helft van juni 2001 geformuleerd worden. Ik wens te wachten op deze adviezen vooraleer daar verdere uitspraken over te doen.

De voorzitter : Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Uit uw antwoord, mijnheer de minister blijkt dat u de voorbereiding van, de aanloop naar en de toepassing van het besluit ernstig neemt. Ik hoop dat het vele papierwerk zal plaatsmaken voor de praktische controle en de reële steun vanuit het Vlaamse niveau. We zetten toch heel wat activiteiten op voor jongeren en kinderen. Ik wil ook een warme oproep doen om dopingpraktijken totaal uit te sluiten. We stellen heel dikwijls vast dat als we leeftijden verlagen, ook het probleem doorsijpelt naar jongeren. We moeten daaraan heel veel aandacht besteden. Anders verdient de wielersport geen overheidssteun meer. Als overheid hebben we een zware verantwoordelijkheid. Ik hoop ook dat de Wielerbond de nodige deskundigheid aan de dag zal leggen. Het is belangrijk dat we het gesprek met hen gaande te houden en onze eisen duidelijk blijven stellen.

De voorzitter : Volgende week is er een hoorzitting over het decreet over de sportfederaties waarop ook de Wielerbond is uitgenodigd. Het gaat over een andere inhoud, maar ze hebben te kennen gegeven dat ze bereid zijn om eventueel in het nieuwe decreet in te stappen en dan zijn de problemen opgelost.

De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke : Het is inderdaad nuttig om de adviezen van de Sport- en de Gezondheidsraad af te wachten. Het gaat uiteraard om een besluit. Ik vind het toch aan te raden om ook het wielrennen grondig te evalueren en dat dan in deze commissie af te wegen.

Minister Bert Anciaux : Het is vanzelfsprekend dat we, wat de beslissing ook is, daarover voorafgaandelijk in de commissie grondig van gedachten wisselen.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Als we het antwoord van de minister kunnen lezen, is het onze bedoeling om een motie in te dienen maar ook om de minister daar verder in te steunen.

De voorzitter : We zullen het voorbereide antwoord kopiëren. Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Dirk Holemans tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de vraag van de steden Antwerpen en Gent over het overnemen door de Vlaamse Gemeenschap van hun financiële bijdrage voor de Vlaamse Opera

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Holemans tot de heer Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de vraag van de steden Antwerpen en Gent over het overnemen door de Vlaamse Gemeenschap van hun financiële bijdrage voor de Vlaamse Opera.

De heer Dirk Holemans : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik ben in een andere commissie bezig met het kerntakendebat. Voorlopig was de discussie daar relatief theoretisch. Het is natuurlijk boeiend als verschillende besturen stilaan overgaan tot de praktijk en concrete voorstellen doen. Een van die voorstellen van de steden Antwerpen en Gent was om van de Vlaamse Opera een Vlaamse kerntaak te maken, met daaraan gekoppeld de volle financiële verantwoordelijkheid voor het Vlaamse niveau. De Gentse schepenen van Cultuur heeft hierover overlegd met de minister-president en gezegd dat deze de stelling genegen zou zijn. Mijnheer de minister, wat is uw visie hierover ?

De voorzitter : Voor alle duidelijkheid wil ik zeggen dat we in het kader van de begrotingsbesprekingen hieraan al aandacht hebben besteed. De vraag was voordien al goedgekeurd.

Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke : We hebben dit inderdaad bij de besprekingen over de begrotingscontrole aangekaart. Er is decretaal werk nodig om dat te regelen. Er staat heel wat op stapel en het is allemaal aan elkaar gelieerd, het debat over de orkesten, het debat over het cultuurforum Gent, enzovoort. Wat de steden ondertussen met de facturen zullen doen, is een ander probleem dat misschien wel dringender zal zijn.

De heer Dany Vandebossche : Mijnheer de voorzitter, ik herhaal niet. De debatten zijn uitgebreid gevoerd en ik veronderstel dat het antwoord van de minister in dezelfde lijn zal liggen.

De voorzitter : Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux : Mijnheer de voorzitter, collega's, we hebben al een eerste gedachtewisseling gehad over deze vraag. Inmiddels heb ik ook een eerste gesprek gevoerd met Antwerpen, Gent en Brussel over het kerntakendebat binnen Cultuur. We zijn het er over eens dat het debat vooral inhoudelijk, en slechts in afgeleide mate financieel moet zijn. We willen vertrekken van een inhoudelijke visie : welke zijn de opdrachten voor de Vlaamse overheid, welke zijn de opdrachten voor de steden en gemeenten – in deze zijn de drie grote steden essentieel – en welke zijn de kerntaken voor de provincies binnen Cultuur ?

Voor mij persoonlijk is het logisch dat de Opera een kerntaak is van de gemeenschap. Ik heb er al op gewezen dat dit een historisch gegroeide situatie is. De reden waarom Gent en Antwerpen, en de provincies Oost-Vlaanderen en Antwerpen bijdragen, heeft natuurlijk te maken met de keuze om de Vlaamse Opera op twee lokaties te laten residenten. Los daarvan en in het kader van het totale kerntakendebat lijkt het niet onlogisch dat de Vlaamse Gemeenschap daar echt voor tekent.

Ik wil dit echter niet bekijken in een louter financieel kader. Gelet op een aantal dringende besluitvormingen daarrond, kunnen we dit bekijken als een voorafname. De beheersovereenkomst loopt af op 30 juni. Dat alleen is een reden om daaromtrent snel een beslissing te nemen. Die heeft pas repercussies op 1 januari 2002. Nu zijn we volop bezig met dit in een totaalpakket in te passen. We hebben ook concrete afspraken gemaakt over een timing. We werken op dit ogenblik aan een inhoudelijke tekst, waarin de rol en de bijkomende opdracht van de steden en gemeenten kan worden vermeld. Het kerntakendebat moet een versterkend effect hebben op de cultuur, waardoor er meer argumenten komen om in Antwerpen, Gent en Brussel en andere steden en gemeenten middelen vrij te maken voor cultuur.

Zo wordt de Vlaamse Gemeenschap niet opgezadeld met zaken die men op lokaal vlak niet meer wil doen. Door dit pact met de gemeenten en de steden wordt de positie van cultuur ook in de Vlaamse Gemeenschap versterkt. Dit moet ook gezien worden samen met de inspanningen die we doen om het lokaal cultuurbeleid te stimuleren.

Gezien dit alles, meen ik dat we vrij snel stappen zullen zetten, en een gemeenschappelijke tekst zullen hebben. Op basis daarvan zullen we het kunnen verfijnen en zullen er ook financiële afspraken kunnen worden gemaakt. Het is mogelijk dat ik inzake de Vlaamse Opera op het debat zal moeten

voortuilen, maar dan nog mag het niet los komen te staan van het geheel.

De voorzitter : De heer Holemans heeft het woord.

De heer Dirk Holemans : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik ben het helemaal met u eens dat de afspraken moeten leiden tot een versterking van het cultuurbeleid in de steden. Indien u op het debat voortuiloop, mag u zich inderdaad niet beperken tot een financiële operatie, want daardoor zou uiteindelijk door de steden in kwestie minder aan cultuur worden besteed.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Patrick Hostekint tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de steun van de Vlaamse Gemeenschap aan het BOIC en de Vlaamse Academie van de Sport (VLAS)

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Hostekint tot de heer Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de steun van de Vlaamse Gemeenschap aan het BOIC en de Vlaamse Academie van de Sport (VLAS).

De heer Hostekint heeft het woord.

De heer Patrick Hostekint : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, vooraleer in te gaan op de problematiek van het BOIC en de VLAS, wil ik u een anekdote vertellen die de situatie van topatleten in Vlaanderen schetst.

In december 1999, in volle aanloop naar de Olympische Spelen in Sydney, heb ik aan uw voorganger minister Sauwens voorgesteld om een systeem in te voeren met sportambassadeurs, naar het voorbeeld van de culturele ambassadeurs. Ik wist dat mijn voorstel weinig kans op slagen had, maar het was bedoeld als noodkreet. Ik was op de hoogte van de problemen van Fred Deburghgraeve, een zeer groot kampioen, veelvuldig wereldkampioen en olympisch kampioen, uit Roeselare, en tevens een vriend van me.

De problemen van de heer Deburghgraeve waren niet zozeer van fysische, dan wel van morele en

Hostekint

psychologische aard. Hij was toen vierentwintig jaar, en had geen enkel diploma. Hij was begonnen met zwemmen op de leeftijd van vijf of zes jaar, en had dus bijna twintig jaar iedere dag kilometers gezwommen in het zwembad van Roeselare. Hij had wat geld verdiend en een villa kunnen bouwen. Hij maakte zich echter zorgen over zijn toekomst, vooral op sociaal vlak. Hij was gehuwd, en had een gezin.

Als de heer Deburghgraeve in Frankrijk of in de Verenigde Staten van Amerika had gewoond, dan was hij nu multimiljonair. Bij Bloso kreeg hij echter een loon van arbeider, zijnde netto 40.000 frank per maand. Topatleten worden immers bij Bloso niet betaald naar gelang van hun prestaties, maar volgens hun diploma. Zijn broer en zus werken in een fabriek in Roeselare, en verdienen 6.000 tot 7.000 frank meer. Bovendien werden de premies, die hij uitbetaald kreeg door het BOIC, belast tegen een aanslagvoet van 75 percent. Hij had dus ook nog problemen met de fiscus, door de schuld van het BOIC. Ik heb daarover toen een parlementaire vraag laten stellen in de Kamer. De heer Deburghgraeve is dus ten onder gegaan, niet door lichamelijke, maar door morele problemen.

Daarom deed ik mijn voorstel, en ik hoopte dat de minister erop zou ingaan. Wie atleten goed wil ondersteunen, moet hen immers in de eerste plaats een perspectief bieden op een gegarandeerde toekomst. Dat mag uiteraard niet leiden tot profiteren, maar ze moeten toch de garantie krijgen op een job, eventueel in de lijn van de sportactiviteiten die ze hebben gedaan. De heer Deburghgraeve is nu handelsvertegenwoordiger in schoenen. Ik ben er echter van overtuigd dat hij bijvoorbeeld Bloso of de Zwemfederatie enorme diensten zou kunnen bewijzen bij de opleiding van jonge atleten.

Ik vertel u dit alles om de problematiek te schetsen waarmee topatleten kampen, vooral dan na hun carrière, wanneer de onzekerheid aan hen begint te knagen. Ze hebben alles opgeofferd, tot hun jeugd toe. Eens ze vijftientig of dertig jaar zijn – want zo gaat dat in de atletiek, in het zwemmen, enzovoort – zijn ze te oud voor de topsport en afgeschreven. Er moet dus gezorgd worden voor een perspectief op een loopbaan na hun dertigste jaar. Dat zal hen de rust geven om zich goed te kunnen voorbereiden op hun topprestaties.

Het BOIC heeft onlangs zeer zware kritiek gekregen naar aanleiding van het ontslag van Eddy Merckx uit de raad van bestuur. De heer Merckx

verweet het BOIC en voorzitter Narmon in het bijzonder eigengereidheid, gebrek aan visie, starheid in het beleid, en onvoldoende investeringen in de atleten. Hij kreeg daarbij steun uit onverwachte hoek, want de Franse gemeenschapsminister Demotte haalde op zijn beurt fors uit naar het beleid van het BOIC. 'Het BOIC moet een andere weg inslaan, of plaatsmaken voor een nieuwe structuur,' aldus de heer Demotte. Hij staat niet alleen met zijn kritiek dat het BOIC weliswaar het orgaan bij uitstek is voor het topsportbeleid, maar te oubollig, te bureaucratisch, te weinig doelmatig en te weinig democratisch bestuurd wordt.

De heer Narmon komt uit de financiële sector. Ik geloof dat hij voormalig topman is van het Gemeentekrediet. Het BOIC beschikt op dit ogenblik over een vermogen van 800 miljoen frank, waarvan 500 miljoen frank is vastgelegd in kapitaal. Dat geld wordt dus niet goed besteed. Het kan niet de bedoeling zijn van zo'n instelling om een spaarbank te worden. Dat was precies het verwijt van de heer Merckx. Minister Demotte overweegt om de subsidie van de Franse Gemeenschap van 6,5 miljoen frank per jaar te herzien. De voorzitter van het BOIC zal trouwens in het parlement van de Franse Gemeenschap op het matje worden geroepen.

Dat het topsportbeleid in ons land veel beter kan, is na de jongste Olympische Spelen van vorig jaar nog maar eens pijnlijk duidelijk geworden. Het is overigens uit ontgoocheling na Sydney dat onlangs nog een nieuw project werd opgestart, de Vlaamse Academie van de Sport, kortweg VLAS, een idee van ex-judocoach De Decker en voormalig olympisch judokampioen Van de Walle. Met dat project willen ze topatleten een betere omkadering bieden om tot topprestaties te komen. Uit de pers blijkt dat de VLAS kan rekenen op de niet onbelangrijke steun van de Vlaamse Gemeenschap. Trouwens ook uw voorganger minister Sauwens heeft zijn schouders onder dit project gezet.

Er is door de Vlaamse Gemeenschap reeds een aantal inspanningen geleverd. Zo heeft Bloso inspanningen gedaan voor topsporters, en heeft Vlaams minister Landuyt initiatieven genomen voor het wielrennen met de wielploeg Vlaanderen T-interim, en onlangs met de Vlaamse Atletiekliga. Sinds twee jaar bestaan de topsportscholen in het secundair onderwijs. Kennelijk zijn al die versnipperde inspanningen nog niet voldoende om getalenteerde atleten tot topprestaties te begeleiden.

De VLAS, het nieuwe multidisciplinaire sportproject, wil de laatste hiaten nu opvullen. Een kern-

Hostekint

groep van vakmensen beoogt een vijftiental Vlaamse atleten een betere omkadering te geven, gunstiger voorwaarden voor topprestaties te bewerkstelligen, en de excuses voor het falen weg te nemen. Zo klinkt althans het opzet van de initiatiefnemers, die naar eigen zeggen de federaties niet willen tegenwerken, maar integendeel voor een toegevoegde waarde willen zorgen.

Mijnheer de minister, wat is de financiële inbreng van de Vlaamse Gemeenschap in de Vlaamse Academie voor de Sport enerzijds en in het Belgisch Olympisch en Interfederaal Comité anderzijds? Wat is het engagement in de tijd met betrekking tot een financiële inbreng in de VLAS? In welke mate past de steun aan de VLAS in het Vlaams topsportbeleid? Welke mening heeft de minister over de werking, de organisatie en de subsidiëring van het BOIC?

De voorzitter : Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik dank de heer Hostekint voor zijn vraag. De problematiek van het toekomstperspectief staat enigszins los van de eigenlijke vraag, maar ik wil er graag eens over van gedachten wisselen, en nagaan wat we eventueel kunnen doen.

De financiële inbreng van de Vlaamse Gemeenschap in de VLAS voor het werkjaar 2001 bedraagt 10 miljoen frank. Het BOIC krijgt geen rechtstreekse subsidies van de Vlaamse Gemeenschap. Voor de atleten aangeduid voor de Olympische Spelen wordt jaarlijks voorzien in een subsidie van 10 miljoen frank. In het olympisch jaar bedraagt de subsidie 30 miljoen frank. Dat is bedoeld voor de voorbereiding van en deelname aan de Olympische Spelen. Beide subsidies worden toegekend aan de Vlaamse sportfederaties, en niet aan het BOIC. Het project zal lopen tot 31 december 2004, het jaar dat de Olympische Spelen in Athene plaatsvinden. De Vlaamse Gemeenschap heeft zich slechts voor één jaar geëngageerd. Dat geeft ons de mogelijkheid om te evalueren en eventueel bij te sturen.

In welke mate kadert de steun van de VLAS in het Vlaams topsportbeleid? Er bestaan projecten voor topsporters, zoals het project van Bloso. Er is ook verwezen naar de wielerploeg Vlaanderen en de atletiekploeg Vlaanderen. Dat zijn tewerkstellingsprojecten waarvoor enkel atleten in aanmerking komen die bij de VDAB als werkzoekenden zijn ingeschreven. De VLAS kan ook andere atleten bereiken : in het project kunnen leerlingen van het

secundair onderwijs en studenten van het hoger onderwijs aan de slag. De VLAS biedt dus een complementair project aan. De VLAS kan atleten opvangen die uitblinken in disciplines waarvoor de federaties onvoldoende middelen ter beschikking kunnen stellen. In de nabije toekomst willen we onderzoeken hoe al deze projecten beter op elkaar kunnen worden afgestemd, en hoe de coördinatie moet verlopen.

Ik geef u hier enkel een officieel standpunt over de werking, de organisatie en de subsidiëring van het BOIC. Het BOIC blijft een unitaire organisatie die de Vlaamse Gemeenschap niet officieel kan erkennen. De ondersteuning en begeleiding van de Vlaamse sportfederaties door het BOIC laat te wensen over. Dat is de reden waarom mijn voorganger, minister Sauwens, het Instituut Topsport Vlaanderen heeft opgericht. De subsidies worden uitgekeerd aan de Vlaamse sportfederaties ; dat alles verloopt niet langer via het BOIC.

De voorzitter : De heer Hostekint heeft het woord.

De heer Patrick Hostekint : Ik dank de minister voor zijn antwoord en voor de informatie daarin. De minister is relatief nieuw ; ik begrijp dat hij nog geen visie heeft ontwikkeld over het topsportbeleid. Daar gaat het eigenlijk om, en ik ben er zeker van dat hij een eigen topsportbeleid zal ontwikkelen. De initiatieven voor de wielrenners en de atleten van minister Landuyt zijn eigenlijk tewerkstellingsprojecten. Hij wil mensen uit de werkloosheid houden en hen via de sport een job geven. Dat heeft weinig te maken met topsport. Ik wil me niet concentreren op de topsport, sport in het algemeen is het belangrijkste.

Vlaanderen en België moeten topprestaties van onze sporters gebruiken om ons een goed imago in de wereld aan te meten. De minister stelt dat Vlaanderen met het BOIC weinig heeft te maken. Ik ben veeleer een unitarist. Maar ik heb al herhaaldelijk gezegd dat unitaire instellingen zoals de Belgische Voetbalbond en het BOIC totaal voorbijgestreefde instellingen zijn. Ik ben er zeker van dat na hun opsplitsing deze instellingen beter zouden worden beheerd, want de minister zou er dan een greep op hebben.

Ik kom even terug op het idee van de sportambassadeurs. Het is de verdienste van een klein land als België en een kleine regio als Vlaanderen over verscheidene olympische kampioenen te beschikken. Men vraagt zich wel eens af hoe we Vlaanderen beter in de wereld kunnen verkopen. Atleten kunnen ons daarbij helpen. Fred Deburghgraeve is al

Hostekint

een tijdje uit circulatie, maar op zijn sportief hoogtepunt was hij overal gekend : in Japan, Centraal-Afrika, Zuid- en Noord-Amerika. Als mensen als Fred Deburghgraeve deel uitmaken van delegaties ter bevordering van de buitenlandse handel, dan gaan er nieuwe deuren open. Mits wat bijscholing kunnen topatleten na hun carrière worden ingezet om Vlaanderen beter in de wereld te verkopen. Zoals kunstenaars kunnen ook atleten dat. Ik zou u willen vragen te overwegen om topatleten te gebruiken als vertegenwoordigers van Vlaanderen in de wereld. Is het niet triestig dat iemand als Fred Deburghgraeve elke dag in Vlaamse winkels met schoenen moet leuren ? In het licht van zijn carrière en zijn prestaties is dat erg. Fred Deburghgraeve is geen ezel. Topatleten hebben karakter gekweekt. Doorgaans bezitten ze voldoende kwaliteiten om ingezet te worden in de Vlaamse administratie.

De voorzitter : Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux : Voor alle duidelijkheid : ik wil niets denigrerends zeggen over handelsvertegenwoordigers.

De heer Patrick Hostekint : Ik weet dat Fred Deburghgraeve niet gelukkig is met zijn job.

Minister Bert Anciaux : Dat is iets anders, dat geloof ik.

We moeten voorzichtig omspringen met het concept Vlaamse ambassadeurs. Uw idee is goed omdat u topsporters een perspectief op langere termijn wilt bieden. Dat moet in een topsportbeleid passen, en zo een aanbod kan die atleten op psychisch vlak sterker maken. Ik ben daarvan overtuigd. Ik hou echter niet van het idee om cultuur als glijmiddel voor politieke doeleinden te gebruiken, en dan is het nog maar de vraag of sport zo'n glijmiddel moet zijn.

De heer Patrick Hostekint : We zijn het er toch over eens dat sport een vorm van cultuur is ?

Minister Bert Anciaux : Ja, maar we moeten voorzichtig zijn. Eens topsporters niet meer aan de top staan, moeten ze meer worden gewaardeerd. Dat is een goed idee, maar daarover moeten we het gesprek voortzetten.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Marino Keulen tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over het subsidiëren van het Vlaams Nationaal Jeugdverbond

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Keulen tot de heer Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over het subsidiëren van het Vlaams Nationaal Jeugdverbond.

De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, dit is een van de vragen waar men zich nooit 100 percent comfortabel bij voelt. Ik heb niet het profiel van de scherpshijper. Maar als men zwijgt over dat soort van zaken voelt men zich niet gelukkig. Hoewel, als men spreekt, voelt men zich evenmin gelukkig. De gevoelens zijn dus hoe dan ook ambivalent. Het spreekwoord 'Spreken is zilver, zwijgen is goud' is dus zeker niet van toepassing.

In ons vak moeten we rekening houden met de publieke opinie. Als er zich dan in verband met dit onderwerp een incident voordoet, dan krijgen we reacties als : 'Daar zijn ze weer ; nu weten ze het allemaal zo goed'. Zolang het rustig blijft, vraagt men zich bij initiatieven af of er geen grotere problemen en noden zijn die men moet aanpakken. Dat ambivalent gevoel blijft dus aanwezig.

Ik beoordeel het Vlaams Nationaal Jeugdverbond vooral op basis van informatie van derden en op basis van wat ik daarover lees. Ik omschrijf het VNJ als een organisatie met een hoog retro-gehalte. Het schrijft een verhaal van vlaggen, klaroengeschal en uniformen. Uniformen kunnen heel neutraal zijn. Ze zijn een vast onderdeel van sportmanifestaties en van andere jeugdbewegingen. Uniformen kunnen echter ook iets militants en militaristisch uitstralen. Daar kan men vraagtekens bij plaatsen. Alleszins ademt de werking van het VNJ een sfeer uit die herinneringen oproept aan de landdagen van het interbellum. Dat zijn allemaal vaststellingen die we moeten duiden met behulp van het historisch bewustzijn dat we ondertussen hebben verworven.

Het VNJ was ook aanwezig op de bijeenkomst van het Sint-Maartensfonds in de Alpheushal van Berchem, begin mei. Dat zou niet de eerste keer zijn geweest. We zullen de discussie over het Sint-Maartensfonds niet overdoen. Het stoort me echter dat

Keulen

dit soort van verenigingen ervoor zorgt dat Vlaanderen een bruin of zwart randje krijgt. Ze zorgen ervoor dat men, als men stelt dat men Vlaming is, altijd moet uitleggen wat men niet is. Pas nadien krijgt men de kans om de positieve waarden van het democratisch Vlaams-nationalisme te verwoorden. Dat zijn allemaal persoonlijke overwegingen die ook op het VNJ van toepassing zijn.

Mensen kunnen fouten maken, en ze hebben recht op een tweede kans. Dat is zeker het geval voor jongeren. Ik heb het echter al wat moeilijker als ze die fouten jaarlijks gaan herdenken. Enkele dagen geleden heeft Ludo Abicht een tekst in De Standaard gepubliceerd. Hij stelt dat je niet met je schoen mag krabben als je voet jeukt. Het is een ongelooflijk mooie tekst ; men is blij dat men zoiets mag lezen. Het kleurt je dag. Het is een evenwichtig, genuanceerd verhaal, maar niet wollig of abstract. De tekst is duidelijk. Wat ik met mijn achtergrond daaruit onthoud, is wel dat radicalisme niet meteen synoniem is van extreem, maar dat de Vlaamse beweging zichzelf toch eens kritisch moet onderzoeken en moet nagaan wat er al dan niet onder die vlag mag worden samengebracht.

Samen met anderen heb ik vastgesteld dat het VNJ in 1999 van de Vlaamse Gemeenschap nog 2,7 miljoen frank subsidies heeft ontvangen. Wordt er onderzocht of organisaties als het VNJ aan de subsidievoorwaarden voldoen ? Als men in orde is, dan is er geen probleem. Maar als dat niet zo is, is men dan bereid om die subsidies in te trekken ? Kan men de werking van het VNJ wel in overeenstemming brengen met de subsidievoorwaarden zoals die in het decreet over het landelijk jeugdwerk zijn verwoord ?

De voorzitter : Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, zoals te verwachten was de inleiding van de heer Keulen geruststellender dan de vraag zoals ze op papier is gezet.

Ik had een ambigu gevoel en een wat wrange smaak toen ik de vraag las. Ik vraag me af of dit nu het instrumentarium is om het algemeen maatschappelijk ongenoegen dat zich rond de problematiek van het Sint-Maartensfonds heeft gekristalliseerd te uiten. Is het niet subsidiëren van het VNJ wel het juiste instrument om het extreem-rechtse ideeëngoed te bevechten ? Het criterium van de

erkenning van het landelijk jeugdwerk is een wapen. In de nieuwe teksten moeten we erop toezien dat het democratisch gehalte van onze landelijke jeugdorganisaties voldoende wordt beveiligd en correct wordt gecontroleerd.

Het is belangrijk dat men vandaag nog op een correcte manier Vlaamsgezind mag zijn en het Vlaams gedachtegoed mag uitdragen. Het initiatief van de parlementsvoorzitter en de studiedag op 9 juni, en een daar eventueel aan gekoppelde resolutie, bieden toch perspectieven. Uit het geciteerde artikel van de heer Abicht onthoud ik dat er geen enkele morele verantwoording is om intolerantie te bestrijden met intolerante maatregelen. De fundamenten van de democratie moeten wat dat betreft in het gebruik van het instrumentarium overeind blijven.

De voorzitter : De heer De Ridder heeft het woord.

De heer Peter De Ridder : Mijnheer de minister, ik kan volmondig onderschrijven wat de heer Keulen en mevrouw Van Hecke hier zeggen. In de basistekst van het VNJ hebben we de volgende tekst gevonden : 'Het VNJ benadrukt de voorrang van de eigen volksgemeenschap op alle staats- en internationale instellingen.' Dat is om te beginnen strijdig met het Europees Verdrag van de Rechten van het Kind, dat een basiserkenningvoorwaarde is voor jeugdorganisaties.

Er staat ook dat het VNJ beklemtoont dat ze als Vlamingen tot het Nederlandse volk behoren en dat dit volk wordt bepaald door een gemeenschappelijke afstamming, geschiedenis en cultuur. Daar hebben wij op zich geen probleem mee. De tekst is aangepast in 1976 naar aanleiding van het nieuwe decreet op het landelijk jeugdwerk. Oorspronkelijk stond er rasoorsprong in de tekst.

Dit is eigenlijk geen nieuw verhaal. Ik heb een aantal e-mails gekregen van mensen uit het jeugdwerk die verwijzen naar een advies van de Jeugdraad van 1996 naar aanleiding van een woelig verlopen IJzerbedevaart. Daarin heeft de Jeugdraad zich uitdrukkelijk gedistantieerd van het gewelddadig optreden van een aantal mensen van het VNJ. De Jeugdraad is daar zeer mee begaan en heeft deze problematiek nu opnieuw op zijn agenda geplaatst.

De voorzitter : Als men ervan uitgaat dat men intolerantie niet met intolerantie moet bestrijden, moet men heel voorzichtig zijn met het nemen van maatregelen. Anderzijds moet het uitgangspunt ook zijn dat de democratie het hoogste goed is en als dusda-

Voorzitter

nig moet worden beschermd. Men moet dan ook een evenwicht zoeken tussen deze twee maatregelen. Het probleem is niet alleen de erkenning van het VNJ als landelijk jeugdwerk en de bijhorende subsidiëring. Het decreet moet een aantal criteria opleggen uit het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens en het Internationaal Verdrag van de Rechten van het Kind en die moeten worden toegepast. Dat moet niet alleen in de beleidsverklaring tot uiting komen maar ook in de manier waarop de jeugdwerking actief is.

Ook in de plaatselijke afdelingen moet men hierop letten. Niet vanuit een vraag over intolerantie maar vanuit de vraag op welke manier men met kinderen moet omgaan. Deze vragen kunnen we ook stellen op het Vlaams niveau, waar het probleem zich ook kan voordoen. We moeten ons constant afvragen of hier geen grenzen worden overschreden. Ik had op een bepaald moment het gevoel dat met het VNJ grenzen werden overschreden. Ik weet niet of dit voldoende is om op te treden. Democratie en jeugdwerk zijn te belangrijk om er onvoorzichtig mee om te gaan.

Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux : Mijnheer de voorzitter, collega's, het is positief dat er op een serene wijze over dit probleem wordt gepraat. Het Vlaams Nationaal Jeugdverbond wordt erkend en gesubsidieerd op basis van het decreet van 12 mei 1998, houdende erkenning en subsidiëring van het landelijk georganiseerd jeugdwerk. Artikel 3 van dit decreet stelt dat genoemde verenigingen in de werking en de statuten, de principes en de regels van de democratie moeten aanvaarden en tevens het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens en het Internationaal Verdrag van de Rechten van het Kind moeten onderschrijven. Op 23 december 1998 heeft de vereniging de administratie meegedeeld dat de statuten waren aangepast in de zin van het decreet. Ik citeer : 'De vereniging aanvaardt in deze statuten en in haar werking de principes en de regels van de democratie en onderschrijft tevens het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens en het Internationaal Verdrag van de Rechten van het Kind.'

Mijnheer Keulen, ik ben het met u eens dat de bijeenkomst van het Sint-Maartensfonds, althans zoals ze nadien is bekendgemaakt, moeilijk als een feest van de democratie kan worden beschouwd. Dat een groep van het VNJ deze bijeenkomst heeft opgeluisterd, betekent vooralsnog niet per se dat

de vereniging ook juridisch in strijd handelt met de voormelde verklaring. De aard en de verantwoordelijkheid van de nationale leiding van het VNJ in deze moet verder onderzocht worden. Dat is geen aangelegenheid voor mij.

Aanwezig zijn op een dergelijke bijeenkomst lijkt me totaal onvoldoende om te bewijzen dat men de principes en de regels van de democratie niet zou aanvaarden. Ik heb een algemene maatregel genomen. Ik heb aan mijn administratie de opdracht gegeven om permanent een en ander te onderzoeken en te toetsen aan de bepalingen van het decreet op het landelijk georganiseerd jeugdwerk. De administratie moet nagaan of de erkende organisaties voldoen aan het decreet. Slechts na grondig onderzoek kan eventueel worden beslist om de erkenning van een organisatie in te trekken en de subsidiëring te beëindigen, indien uit het onderzoek blijkt dat het decreet wordt geschonden. Dat geldt vanzelfsprekend voor alle organisaties.

Een en ander moet met de nodige voorzichtigheid gebeuren. We mogen immers niet de fout begaan de rechten van welke organisatie dan ook te schenden, noch mogen we, behoudens de wettelijke bepalingen terzake, de vrijheid van meningsuiting beperken. Anderzijds zal ik niet accepteren dat een organisatie wordt gesubsidieerd, als de bepalingen die door de heer Keulen werden genoemd, of welke andere bepalingen van het decreet dan ook, geschonden worden, en daar geen verzachtende omstandigheden voor bestaan. Het enige waarop ik me wens te baseren is de wet, in dit geval dus het decreet.

Persoonlijk voel ik veel voor wat mevrouw Van Hecke heeft gezegd. Ik ben Vlaams-nationalist, en zal dat blijven. Ik besef echter ook dat het Vlaams-nationalisme geen waarborg is voor democratie, net zomin als socialisme of liberalisme dat zijn. In alle mogelijke ideologieën bestaan er excessen en misbruiken.

Ik til niet zwaar aan die verklaring op het internet. Ook ik heb ze gelezen. Mensen zeggen daarin dat ze een volksgemeenschap belangrijker vinden dan structuren. Althans zo lees ik het in relatie tot een andere basistekst van het VNJ op het internet, waarin uitdrukkelijk verdraagzaamheid en openheid ten aanzien van andere culturen wordt bepleit. Ik heb in het verleden ook mijn twijfels gehad over het democratisch karakter van het VNJ, als individu dan, naar aanleiding van bepaalde gebeurtenissen. Ik was aanwezig op de IJzerbedevaart in 1996, en heb daar gewelddaden gezien. Ik was vooral overstuur omdat mijn hoogzwangere

Anciaux

vrouw toen slaag kreeg. Het waren echter geen jongeren van het VNJ. Er waren er wel aanwezig, maar zij waren het niet.

Nog niet zo lang geleden kreeg ik op dezelfde dag in hetzelfde document twee adviezen van de Jeugdraad. Het eerste advies ging over de vraag of het VNJ wel in de Jeugdraad aanwezig mocht zijn. Ze hadden daar twijfels over. In hetzelfde document stond hun advies over de samenstelling van de Jeugdraad. Welnu, het VNJ zat erin. Ze moeten echter kiezen. Als ze vragen stellen bij de aanwezigheid van het VNJ, en daarna zelf adviseren om het erin op te nemen, dan zitten ze er wat mij betreft in.

De voorzitter : Ik geloof dat ze bij de Jeugdraad met dezelfde twijfels en tegenstrijdige gevoelens zitten als wij. Dat komt in zulke teksten tot uiting. Enerzijds willen ze geen intolerantie toelaten, maar anderzijds menen ze ook niet zomaar een vereniging te kunnen uitsluiten.

Minister Bert Anciaux : Ik begrijp dat ten volle. Strikt formeel gezien zat ik echter met twee tegenstrijdige adviezen, waar ik geen verdere argumentatie bij kreeg.

Ik wil afsluiten met twee bedenkingen. Het is inderdaad een kwestie van balanceren tussen gevoelens en principes. Essentieel is dat iedereen beseft dat de democratie niet in gevaar mag worden gebracht. Ik geef toe dat ik daar ver in ga. Onverschilligheid tegenover georganiseerde onverdraagzaamheid, wat ik zachte collaboratie noem en zo ook in de schriftelijke vraag van de heer Keulen werd vermeld, lijkt me misdadig. Iedereen zal het daarmee eens zijn.

Aan de andere kant ben ik het eens met mevrouw Van Hecke dat we intolerantie nooit mogen bestrijden met intolerantie. Ik heb op dit ogenblik absoluut geen enkele reden om de indruk te wekken dat we in het jeugdbeleid of het sociaal-cultureel beleid een heksenjacht zouden willen organiseren

op iedereen die van ver of van dichtbij ruikt naar extreem rechts of naar onverdraagzaamheid. Dat kunnen we niet doen. We moeten te werk gaan op basis van correcte democratische principes.

Wel moet misschien de administratie nader onderzoek kunnen doen of versterkte controle kunnen uitoefenen. Zo'n doorlichting moet dan gelden voor iedereen, en niet alleen voor een geviseerde organisatie of op basis van bedenkingen.

De voorzitter : De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen : Mijnheer de minister, u zit wellicht met hetzelfde gevoel als wij allemaal. Het is geen wiskunde ; we kunnen geen som maken die tot een zekere uitkomst leidt. We kunnen niet zomaar vaststellen wie geslaagd is en wie gebuisd. Die verenigingen vormen een amalgaam van meningen.

Niettemin is uw opmerking zeker op zijn plaats dat er een doorgedreven toetsing zou kunnen gebeuren van het reilen en zeilen in de gesubsidieerde verenigingen en organisaties aan de principes en de uitgangspunten van de decreetsbepalingen op het landelijk jeugdwerk. Daarin zit immers alles vervat dat ons als samenleving dierbaar is. Als dat het besluit is van mijn vraag, dan neem ik daar voorlopig vrede mee.

Ik heb vooraf goed nagedacht over mijn formuleringen. Helemaal zwijgen is per definitie helemaal fout. Dat was mijn beweegreden. Het gaat om een bekommernis die niet altijd partijpolitiek en zeker niet revanchistisch geduid moet worden. Ik ben gelukkig jong genoeg om al die ellende niet aan den lijve te hebben moeten ondervinden, maar een maatschappelijke reflex, ook op het terrein van de jeugd, is zeker op zijn plaats.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 11.12 uur.*
